

Dkt. Kenneth Mathews, Mwanzo, Kipindi cha 4, Hadithi ya Bustani, Sehemu ya 2

© 2024 Kenneth Mathews na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews na mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Hii ni kipindi cha 4, Hadithi ya Bustani, Sehemu ya 2, Mwanzo 2:4-3:24.

Kipindi cha nne kinahusu yaliyotokea nje ya bustani. Katika kipindi cha tatu, sehemu ya kwanza na ya pili, tulizingatia matukio katika bustani kama yanavyosimuliwa katika sura ya pili na ya tatu ya Mwanzo.

Ili kufahamu umuhimu wa yaliyotokea katika historia ya familia ya kwanza ya wanadamu, tungefanya vyema kupitia tena yale tunayoyapata katika sura ya pili na ya tatu kwa ufupi ili kumwandaa msomaji kuelewa vyema matukio yanayotokea nje ya bustani. Jambo la kwanza tunaloliona ni muhimu kwetu ni manabii wa hukumu katika mistari ya 14 hadi 19. Kilicho muhimu kwetu kupata kutokana nalo ni kwamba kile tulicho nacho katika manabii hawa wa hukumu si cha amri bali kinaeleza kitakachotokea katika siku zijazo kuhusiana na vita vitakavyotokea kati ya uzao wa nyoka na uzao wa mwanamke hatimaye kitasababisha ushindi kwa upande wa uzao wa mwanamke.

Katika kipindi cha kati cha mpito, kutakuwa na mapambano yanayoendelea, na tutaona jinsi hili litakavyojiendesha lenyewe kihistoria kupitia waovu wanaopinga mambo ya Mungu na kisha wenye haki wanaolingana na ahadi za Mungu na tabia Yake. Unabii wa pili wa hukumu unamhusu mwanamke, na kama kando, kifungu hiki kimekuwa chanzo cha mjadala mwingi kuhusu uhusiano kati ya wanaume na wanawake kanisani, na pia nyumbani. Tunachoweza kutambua kutokana na unabii wa hukumu kuhusu mwanamke ni kwamba, kwa namna fulani, atakuwa chini ya mumewe.

Sasa, acha niseme haraka kwamba hili halihusiani na masuala ya kiraia. Hili linahusu kanisa na familia, na kwanza, muhimu zaidi, familia na kisha familia ya Mungu kanisani. Lakini linapokuja suala la jamii, kama vile nafasi ya wanawake katika serikali na biashara na nyanja nyingine nyingi, udaktari, hilo halihusiani nalo.

Inaposomwa sehemu ya mwisho ya mstari wa 16, Tena, nataka kurudia kwamba hili ni jambo la kuelezea. Hakuna mahali katika Biblia, na anapotafakari Mtume Paulo, aliyezungumzia uhusiano wa mwanamume na mwanamke katika ndoa, na pia kanisani, uhusiano wa wanaume na wanawake katika kanisa, hakuna mahali utakapopata himizo, amri kwa wanaume kuwatawala wanawake. Kwa kweli, unachopata ni mwelekeo kinyume na upande wa Mtume Paulo, ambaye anawahimiza wanaume kuwatendea wake zao kwa upendo, kama tunavyoona

ilivyoelezwa katika Waefeso sura ya 5. Na katika kifungu hicho hicho, mke anapaswa kuonyesha heshima kwa mumewe.

Kilicho muhimu sana hapa ni utaratibu. Utaratibu ni kitu kinachoeleweka kulingana na agizo la uumbaji, kama tunavyoliona katika sura ya 1 na 2. Na kisha unakumbuka katika sura ya 3, kuna mabadiliko, machafuko, na kisha manabii wa hukumu hupanga upya, hupanga upya. Mungu anapenda muundo wa shirika, usawa, na ulinganifu, kwa sababu ndivyo vinavyopatikana ndani ya Mungu mwenyewe, na tutarudi kwenye wazo hilo baada ya muda mfupi.

Tunachopata ni mjadala kuhusu maana ya tamaa na maana ya utawala. Tunaona kwamba maneno haya mawili yanapatikana tena katika Mwanzo sura ya 4, mstari wa 7. Na sababu ya kuiomba ielezee tamaa na utawala ni kwa sababu hutokea katika muktadha uleule. Wengi wanafikiri kwamba hii ina uhusiano na uhusiano wao wa kimapenzi, ikizingatiwa kwamba nusu iliyopita ya mstari wa 16 inazungumzia uzazi.

Hata hivyo, naona kwamba katika sura ya 4, tuna maneno yaleyale yanayotokea, ambayo yatakuwa muhimu sana katika kuelezea istilahi inayotumika hapa. Tukigeukia sura ya 4, mstari wa 6, Kisha Bwana akamwambia Kaini, Hili linahusiana na kukubali dhabihu na ibada ya Habili, ilhali kukataa dhabihu na ibada ya Kaini. Kaini anakasirika sana kuhusu hilo, na Bwana anamwambia, Kwa nini una hasira? Kwa nini uso wako umekunjamana? Ukifanya yaliyo mema, je, hutakubaliwa? Na hapa tunafikia umuhimu wa mstari wa 7. Ukifanya yaliyo mema, je, hutakubaliwa? Lakini usipofanya yaliyo mema, Dhambi inakuotea mlangoni pako.

Kisha, kuna picha hapa ya jinsi dhambi ingekuwa mlangoni mwa nyumba. Na kwamba mnyama anayechuchumaa, na inatumika kwa njia ya sitiari kwa mnyama, Dhambi anachuchumaa kama mnyama mlangoni pako. Kwa maneno mengine, ukimchochea mnyama kwa kufanya kosa, basi mnyama atashambulia.

Inanikumbusha mbwa anayesikia kitu nje kisha mbwa anaruka na kuanza kubweka. Na hiyo ni taswira ya kisasa ya kile tunachokiona hapa kikionyeshwa. Kwa hivyo, dhambi inakuotea mlangoni, tayari kukushambulia.

Hapa ndipo lugha yetu ya sura ya 3 inapohusika. Ni dhambi, tamaa, neno lile lile, tamaa kukupata. Kwa maneno mengine, kukutawala.

Lakini lazima, hapa utawala katika NIV unasema, lakini lazima uushinde, lazima uudhibiti, ili kuepuka matokeo ya hasira isiyozuilika ambayo itasababisha mauaji ya ndugu yako, Habili. Na, bila shaka, ndivyo inavyotokea katika sura ya 4. Kwa hivyo, nadhani kinachoelezwa katika mstari wa 16 kitakuwa mapambano ya baadaye ya jinsia, kama tunavyosema. Kutakuwa na mgogoro kati ya waume na wake katika maisha yao ya nyumbani, na hiyo ni moja ya athari za kuwa wenye dhambi nyumbani, wanaohusiana kupitia ndoa.

Lakini kuna hamu si ya kuagiza bali ya kudhibiti. Hakutakuwa na roho ya utiifu ya upendo, mapenzi ya pande zote, na umoja wa kusudi katika kufikia baraka ambayo Mungu ameitarajia kwa wanaume na wanawake. Tunakumbuka kwamba iliahidiwa katika sura ya 1, mstari wa 28, baraka ya uzazi.

Kwa hivyo hapa dhambi imeathiri, kwa njia nzito zaidi, nia ya Mungu ya kuwepo kwa uhusiano wa upendo badala ya mapambano yanayoendelezwa na hamu ya kila mmoja, mke na mume, ya kumshinda, kumshinda, au kumdhibiti mwenzi wake. Kisha ya pili inahusu, na inayofuata, ya tatu kwa kweli, inahusu mwanamume. Na hapa kuna maelezo ya kile kitakachotokea kwa kazi ya mwanamume kama mkulima.

Na sasa atakabiliwa na taabu yenye uchungu, kama vile mwanamke anavyokabiliwa na taabu yenye uchungu wakati wa kujifungua. Ona kwamba inasema katika mstari wa 17 kwamba ardhi imelaaniwa. Kinachoshangaza katika simulizi hili ni kwamba kuna laana dhidi ya nyoka, inayopatikana katika mstari wa 14, na kisha kuna laana dhidi ya ardhi.

Hakuna laana ambayo Mungu hutoa dhidi ya mwanamke au dhidi ya mwanamume. Na nadhani maana ya hili ni kwamba mwanamume na mwanamke wanaweza kukombolewa, na mpango wa Mungu wa baraka kwa familia ya wanadamu si wa kizamani, ambao bado unaendelea, na kwamba Mungu atachukua hatua za kuingilia kati ili kuhakikisha kwamba utatimizwa katika familia ya wanadamu aliyoiumba na kwamba alifanya hivyo kutokana na upendo wake kwa wanaume na wanawake, walioumbwa kwa mfano wake pekee. Sasa, tutakachogundua, kwa upande mwingine, ni kwamba katika sura ya 4, una maelezo ya jinsi Mungu anavyoleta hukumu ya laana dhidi ya Kaini kwa sababu yeye ni muuaji wa sanamu.

Ameharibu sanamu ya Mungu kwa kumuua ndugu yake Habili. Pia, tutagundua kwamba ndani ya kila moja ya manabii haya matatu ya hukumu kuna tumaini, tumaini, mwanga wa nuru, ushindi dhidi ya nyoka, mwanamke ambaye ana watoto kulingana na baraka iliyokusudiwa, na kisha, ingawa itakuwa ni jambo la kusumbua sana kwa mwanamume dhidi ya mazingira yake na kulima ardhi, kutakuwa na tija, kutakuwa na chakula kitakachotokea. Katika mstari wa 20, tunaona kwamba mwanamume huyo, Adamu, alimpa mkewe jina Hawa kwa sababu angekuwa mama wa wote walio hai.

Kuna mchezo wa maneno kati ya Hawa, unaomaanisha kuishi, na kisha maelezo ya kwa nini anaitwa hai, na hiyo ni kusema, yeye ndiye mama wa wote walio hai. Utaelewa kwamba hili ni tendo kubwa kwa upande wa mwanamume, Adamu, kwa sababu nadhani ana hisia ya majuto makubwa na toba, na kwa hivyo anaweka imani iliyofufuliwa katika ahadi za Mungu kwamba kutoka kwa Adamu na Hawa kutakuja urithi, familia kupitia uzazi. Kisha tutaona mwelekeo wa pili kwa upande wa Mungu, ambaye anaonyesha neema yake kwa kutoa mavazi yanayofaa zaidi hali ya hewa.

Na mavazi haya ni ngozi, mavazi ya ngozi, ambayo yanamaanisha sadaka ya dhabihu, ngozi ikichukuliwa kutoka kwa mnyama. Sasa, haisemi haswa kwamba kuna dhabihu hapa kwa mtazamo wa mnyama. Inaweza kumaanisha hivyo, na nadhani kwamba wasomaji wa kwanza wa hadithi ya Mwanzo katika muktadha wa kazi ya Musa, upokeaji wao wa jinsi wanavyopaswa kumwabudu Bwana, labda wangeelewa kwamba hii iko Edeni, hatua iliyochukuliwa na Mungu ambapo dhabihu inafanywa ili kufanya upatanisho, msamaha wa dhambi, na upatanisho unaowezekana kupitia dhabihu ya mbadala.

Pia naweza kusema kwamba tunaanza kuona sasa mwelekeo wa dhambi, adhabu, na kisha kazi hai ya Mungu, na hiyo ndiyo neema, ni kazi hai ya Mungu katika kutoa tumaini na baraka endelevu kwa upande wa Mungu kwa wale ambao wamepitia hali ya dhambi na katika baadhi ya matukio uovu mkubwa sana, kwamba kuna tumaini. Kwa hivyo tunaweza kuuliza swali hili: ni nini kilichopotea linapokuja suala la dhambi iliyofanywa katika sura ya 3? Na tulizungumzia mara ya mwisho kama dhambi ya asili, chanzo cha dhambi, kwamba mwanamume na mwanamke ni wenye dhambi. Hiyo ndiyo tabia yao, asili yao, upendeleo wao katika mawazo na pia katika vitendo. Na pamoja nayo, bila shaka, huja hatia ya asili.

Nami nasema, bila shaka, kwa sababu inakuwa wazi kwamba mwanamume na mwanamke hujificha kutoka kwa Mungu ndani ya miti ya bustani, jambo ambalo ni jambo la kushangaza kwa kuwa miti ya bustani ilitolewa na Mungu kwa ajili ya baraka na furaha yao, na hapo wanajificha kutoka kwa Bwana. Bwana anawakabili, akiuliza maswali ili kuwafanya waungame. Na katikati ya hayo, bila shaka, wanaonyesha hisia zao za aibu na hatia.

Kwa hivyo hawakuwa tu wakifanya uhusiano mpya, uhusiano uliovunjika na Mungu, lakini pia ushirika na Mungu bustanini sasa umevunjika, na uhusiano huo wa upendo, ambao unapendekezwa katika kitabu cha Mwanzo, umepotea. Lakini swali ninalouliza ni, je, picha hiyo ilipotea? Ni nini kilitokea, na hii ingemaanisha nini kwa maisha nje ya bustani? Naam, picha hiyo haikuharibiwa. Mungu alipowaumba mwanamume na mwanamke, alipowaumba wanadamu kwa mfano wake, utakumbuka nilizungumzia picha hiyo kama ikijumuisha utu.

Kwa hivyo, ingawa wanakuwa chanzo cha dhambi na wazao wao pia hupokea urithi huo wa dhambi ya asili na hatia ya asili, kama Warumi 5 mstari wa 12 hadi 21 unavyofafanua, tutagundua kwamba wanabaki kuwa watu. Wanabaki katika utunzaji maalum wa Mungu na mpango na kusudi lake kwa wale walioumbwa kwa mfano wa Mungu. Sasa kuna ushahidi kwamba sanamu hiyo haikupotea ndani ya Mwanzo yenyewe.

Kwa mfano, katika Mwanzo sura ya 9, mstari wa 6, tunasoma, Yeyote amwagaye damu ya mwanadamu, damu yake itamwagwa na mwanadamu. Kwa maana kwa

mfano wa Mungu aliumba mwanadamu au mwanadamu. Kwa hivyo, ingawa hii hutokea hata baada ya simulizi la gharika katika sura ya 6 hadi 8, Mungu bado anawarejelea wanadamu katika ubinadamu kama walioumbwa kwa mfano wake. Kuna dalili nyingine katika Agano Jipya, Yakobo mstari wa 3, mstari wa 9, Kwa ulimi tunamsifu Bwana na Baba yetu, na kwa huo, tunawalaani wanadamu walioumbwa kwa mfano wa Mungu.

Na hivyo basi Yakobo anasema kwamba ulimi ni tete sana na unaweza kutumika kwa sifa ya Bwana au unaweza kutumika kulaani wengine. Na ni vipi mtu yeyote angethubutu kulaani, kukataa, kukiuka, kumdhuru mwanadamu kwa kuwa mwanadamu huyo ameumbwa kwa mfano wa Mungu? Kwa hivyo, picha haijapotea.

Picha haijahiribiwa. Ninachofikiri tunataka kufanya ni kuangalia jinsi katika Biblia, tunapoangalia Agano la Kale upya, ndipo nadhani tutakuwa na wazo bora la kile kilichopotea. Sio tu kwamba uhusiano na Mungu ulivunjika, lakini pia tunaona kwamba kile ambacho Mungu alikuwa amewapa wanaume na wanawake, na hiki kingekuwa heshima na utukufu, kimepotea.

Na kwa hivyo, linapokuja suala la sanamu, unakumbuka kwamba sanamu hiyo inatumika kwa watu wa kifalme ambao ni watu wanaotawala. Na katika sura ya 1 ambapo ilielezea jinsi wanaume na wanawake wote walivyoumbwa kwa mfano wa Mungu, inazungumzia kile ninachokiita demokrasia ya heshima na utukufu, wote wakiwa sawa katika uhai wao. Na hii ingejumuisha jinsia na umri.

Hii ingejumuisha wale walio na matatizo ya kiakili au matatizo ya kimwili. Na ukabila, yaani, wanaume na wanawake wote, bila kujali asili yao, kabila, au elimu. Kwa maneno mengine, hakuna mfumo wa kitabaka linapokuja suala la kuwaumba wanaume na wanawake kama wanadamu.

Sasa, ni muhimu kwamba ndani ya umoja huo wa wanaume na wanawake wote walioumbwa kwa mfano wa Mungu, kuna tofauti unaohitajika, nilitoa maoni, wa majukumu tofauti ya kijinsia, mwanamume na mwanamke. Na kwa njia, sura ya 1, mistari ya 26 na 27, inatumia lugha ya kiume na kike tofauti na mume na mke hivyo mwanamume na mwanamke, bila kujali kama kuna ndoa inayotazamiwa au la, kwamba watu binafsi wameumbwa kwa mfano wa Mungu.

Sasa, katika muktadha ni muhimu kutambua kwamba mwanamume na mwanamke wana umuhimu, kila mmoja ana jukumu muhimu katika kufikia baraka ambayo Mungu anaifikiria kwa ajili ya familia ya wanadamu kwa sababu uzazi na uzazi, katika sura ya 1, mstari wa 28, ni sehemu ya baraka hiyo. Na kwa hivyo mwanamume na mwanamke wametajwa katika mistari ya 26 na 27 na kwamba wao, kwa sababu ya utofauti wao wa jukumu katika uzazi, wote wawili ni muhimu, wote wawili ni muhimu. Sasa, tunaposaidiwa hasa ni kutafakari kwa muda mfupi Zaburi ya 8. Mtunga Zaburi anafikiria na kutafakari kuhusu simulizi la uumbaji.

Kwa kufanya hivyo, atataja utukufu na heshima ambayo Mungu aliwapa wanadamu mwanzoni katika bustani. Analinganisha katika Zaburi ya 8 ukubwa, ukubwa, na ajabu ya mpangilio mzima wa uumbaji na kisha anazungumzia jinsi ubinadamu unavyoonekana kuwa mdogo sana. Kwa hivyo, mtunga-zaburi anasema katika mistari ya 5 hadi 8, wewe, yaani Mungu, umewafanya wanadamu kuwa chini kidogo kuliko malaika.

Na ninachofikiri anachofikiria hapa, bila shaka, ni kwamba kuna nyanja mbili akilini. Kuna nyanja ya duniani, na kisha malaika ni wa mbinguni. Na kwa maana hiyo, je, wao ni wanadamu walio chini kidogo, bado wana, bila shaka, heshima kubwa kama wanadamu, lakini chini kidogo kuliko nyanja ya mbinguni, ya mbinguni ya malaika?

Na inasema, watawaze, mwanamume na mwanamke. Unaona, hilo linarudia, sivyo, kile ambacho tumesema tayari kuhusu watu wa kifalme, watu watawala, na kwamba mwanamume na mwanamke wanasemekana, sehemu ya baraka katika mstari wa 28, watakuwa na kiasi fulani cha mamlaka juu ya viumbe vyote, kwa kuwa wamepokea kutoka kwa Mungu mamlaka yake inayotokana na Mungu na wanawajibika kwake, lakini pia, kwa sababu hiyo, kuwezesha na Mungu kutawala kwa ufanisi. Kwa utukufu na heshima, tunasemekana.

Kwa hivyo, katika mstari wa 6, uliwafanya kuwa watawala juu ya kazi za mikono yako. Uliweka kila kitu chini ya miguu yao. Na tena, hii ni taswira ya mamlaka inayotawala imeketi juu ya taji, kiti cha enzi, imevikwa taji na kutawazwa, na ikitumia utawala chini ya miguu katika picha ya kutumia mamlaka.

Mstari wa 7, makundi yote ya kondoo na ng'ombe na wanyama wa porini, ndege wa angani na samaki baharini, wote wanaogelea kwenye njia za bahari. Kwa wazi kabisa, tafakari kwa upande wa mtunga-zaburi wa Mwanzo sura ya 1. Ona kwamba haisemi picha. Nadhani, inafikiri, ikidhaniwa kwamba unajua Mwanzo sura ya 1. Sasa, hiki ndicho kilichopotea.

Sio taswira, bali kiwango cha juu, nafasi ya juu ambayo Mungu anayo kwa wanaume na wanawake walipoumbwa na kupewa jukumu la uzazi na pia utawala. Hiki ndicho kilichopotea. Tunapokuja kuelewa uwezekano wa kupata tena kile kilichopotea, tunapaswa kutegemea, kama tunavyoona katika Mwanzo, katika sehemu iliyobaki ya Maandiko, kwamba ni Mungu anayetenda kwa niaba ya kile kilichopotea na familia ya wanadamu katika uasi wao.

Na hili linatajwa katika Waebrania sura ya 2. Na ukirejea nami katika Waebrania sura ya 2, hapo mwandishi wa Waebrania anatumia Zaburi ya 8 kufafanua jinsi huyu alivyokuwa kiumbe, angalia kiumbe kinachoendelea, kinachotambulika, nasema, katika Yesu Kristo. Kwa hivyo rejea nami katika Waebrania sura ya 2, nasi tutazungumzia katika mstari wa 5. Hapa katika sura ya 2, mwandishi wa Waebrania

anazungumzia jinsi ndugu zake, yaani, Yesu, wamekuwa, yaani, wanadamu, wametimiza ahadi ya Bwana Yesu tofauti na malaika ambao hawakuweza kutimiza kwa ajili ya wanadamu walioanguka kile ambacho Yesu kama mwanadamu kabisa na mtumishi mtiifu kabisa kwa Bwana alitimiza. Kwa hivyo, mstari wa 5, si kwa malaika kwamba ameujiisha ulimwengu ujao, bali tunauzungumzia.

Lakini kuna mahali, na bila shaka, wakati huo, hakuna sura na mstari, na kwa hivyo inapofikia mahali fulani, anakumbuka Zaburi yetu ya 8. Mwanadamu ni nini hata umkumbuke, Mwanadamu, hata umjali, umemfanya mdogo kidogo kuliko malaika, na umemvika taji ya utukufu na heshima na kuweka kila kitu chini ya miguu yake. Sasa, hapa kuna maelezo ya mwandishi wa Waebrania. Kwa kuweka kila kitu chini yake, Mungu hakuacha chochote ambacho hakijatiishwa kwake.

Hata hivyo, kwa sasa, hatuoni kila kitu kikiwa chini yake, lakini tunamwona Yesu, na huo ni usemi muhimu sana kwa upande wa mwandishi wa Waebrania, lakini tofauti. Kwa hivyo hatimaye, azimio linapatikana katika Yesu, ambaye alifanywa mdogo kidogo kuliko malaika, sasa kwa sababu ya ufufuo wa Yesu Kristo. Amepokea katika ubinadamu wake, ubinadamu uliofufuliwa, utukufu, na heshima, na imerejeshwa kwa wale wote walio katika Kristo Yesu, ambao wamepokea na kukubali maisha yake, maisha yake ya ufufuo, na kwamba kwa kufanya hivyo, Mungu anashiriki kupitia Kristo Yesu, tena, utukufu wake na heshima yake.

Tukiendelea kusoma, tunaona katika mstari wa 9 kwa sababu aliteseka kifo, ni jambo la kushangaza sana kwamba badala ya kuja kama kiongozi, kwamba Yesu Kristo alilipwa na Mungu kwa sababu ya utayari wake, kujisalimisha kwake kwa hiari kwa mapenzi ya Mungu, baba yake, katika kuteseka kifo, kwa kusudi gani? Ili kwa neema ya Mungu, apate kuonja mauti kwa ajili ya kila mtu na kuwaleta wana wengi kwenye utukufu, ilikuwa inafaa kwamba Mungu, ambaye kwa ajili yake na kupitia kwake vitu vyote vipo, amfanye mwandishi wa wokovu wao kuwa mkamilifu kwa njia ya mateso. Na hapa, tuna marejeleo wazi ya kazi ya upatanisho ya Kristo msalabani. Na hili ndilo linalofanya kazi kuhusu jinsi wakati ujao sasa ulivyo sehemu ya maisha yetu katika Kristo Yesu.

Itatimizwa na kuja kwa Bwana wetu Yesu wakati wa kuja kwake mara ya pili. Na wakati huo huo, tunafurahia na kupitia ujio. Ofa ya ufalme imetolewa.

Wale wanaopokea na kuingia katika ufalme unaotolewa kupitia Bwana wetu Yesu Kristo wako katika mchakato wa kuheshimiwa. Tuko katika mchakato wa kutukuzwa. Katika sala ya Yesu katika Yohana sura ya 17 kwa Baba, anamwomba Baba amrudishie udhihirisho wa heshima na utukufu ambao hapo awali alikuwa nao pamoja na Baba kabla ya kuwa mwanadamu na kupitia majaribu na magumu ya wakati huu mwovu wa sasa, kama Paulo anavyourejelea.

Na dhambi zote na upotovu na yote hayo yanamzunguka Yesu kwa kila njia. Na bado anabaki imara katika utiifu wake, akitekeleza kile ambacho Adamu wa kwanza alishindwa kufanya. Na kwa hivyo, tunachogundua ni, tena tukirudia hili, kwamba kile kinachopatikana kwetu sote tutakachosikia injili hii kuu, injili hii ya ukombozi kutoka kwa dhambi na utumwa, na jinsi Mungu alivyo na maisha yake mwenyewe, heshima yake, na utukufu wake.

Yesu anaomba kuhusu wanafunzi wake katika Yohana 17 na anasema, na uwape, yaani wanafunzi, utukufu wangu tunaoshiriki, Baba na Mwana, na pia furaha yangu. Kwa hivyo, kile kilichopotea, heshima na utukufu, na kinachoendelea ni mpango wa Mungu wa uokoaji, tena. Kwa kuwa tunaona katika mstari wa 22 wa sura ya 3, mtu huyo sasa amekuwa kama mmoja wetu, tunakimbilia tena kwenye wingi ambapo Mungu anazungumza akijirejelea kama wingi.

Mwanadamu sasa amekuwa kama mmoja wetu, akijua mema na mabaya. Ningependa kusimama na kushughulikia swali linalohusiana na Mungu wa utatu, swali lote la jinsi gani kuna Mungu mmoja na bado inaonekana kuna wingi ndani ya Mungu. Na tukirudi kwenye Mwanzo sura ya 1, tutaona jinsi hili linavyoletwa mbele katika mistari ya 26 na 27.

Katika 26, inasomeka, tufanye ubinadamu kwa mfano wetu. Kuna wazo la wingi. Na kisha, tunapofikisha umri wa miaka 27, tunaona umoja na wingi vikifanya kazi.

Kwa hivyo, Mungu aliumba wanadamu kwa mfano wake mwenyewe. Kwa hivyo, hapo tuna umoja. Kwa mfano wa Mungu, aliumba ubinadamu wao.

Mwanamume na mwanamke, aliwaumba. Kwa hivyo, katika mstari wa 26, tuna wingi. Katika mstari wa 27, tuna umoja wa Mungu.

Hili pia linaonyeshwa katika ubinadamu, ambapo inasemekana katika mstari wa 27, alimuumba, yaani ubinadamu uliungana, na kisha utofauti, mwanamume na mwanamke, aliwaumba. Sasa, hebu tutafakari kidogo kuhusu kile Biblia inachofundisha, kwanza katika muktadha wa Mwanzo. Katika muktadha wa Mwanzo, kuna, tangu mwanzo, sentensi kwamba kuna Mungu mmoja, na bado kuna wingi ndani ya Mungu.

Ningependekeza tuangalie tena mstari wa 2 na kugundua kwamba angalau tunaweza kusema kwamba Roho wa Mungu akielea juu ya maji angemaanisha kwamba Roho wa Mungu anafanya wingi ndani ya umoja mmoja wa Mungu. Haisemi utatu-umoja, lakini nadhani tunaweza kuwa salama kusema kwamba hapa kuna wingi unaoonyeshwa. Sasa, je, hii ndiyo hali kwingineko katika Mwanzo? Kwa hakika, huu ndio msimamo wa Kikristo kuelekea Mungu.

Na katika uwepo wake, kuna umoja, na pia ndani ya uwepo wake, tuna watu wengi: Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu. Lakini je, tunaweza kupata chochote katika Mwanzo chenyewe ambacho kingekuwa kielelezo zaidi, kinachodokeza, cha wingi? Na tunachotaka kufanya basi ni kurejea Mwanzo sura ya 18, na hii iko katika maisha ya Ibrahimu. Na hii ni simulizi ya kuvutia sana ya wageni watatu, na hii iko katika kambi ya Ibrahimu.

Na wageni hawa watatu wanakuja katika safari zao, na kama Ibrahimu anavyopaswa, anawapa ukarimu kwa kuwapa mahali pa kupumzika na pia chakula. Lakini angalia nami, ukifungua Mwanzo 18, mstari wa 1, Kisha Bwana akamtokea Ibrahimu karibu na miti mikubwa ya Mamre, alipokuwa ameketi mlangoni pa hema yake wakati wa hari ya mchana. Ibrahimu akainua macho yake akawaona hao watatu, inasema, wanaume.

Kumbuka hilo linapozungumzia watu hao watatu. Kisha, nenda kwenye mstari wa 10. Kisha Bwana na mimi tunataka utambue kwamba Bwana hapa labda anamrejelea Yahweh.

Hakika nitarudi kwako wakati kama huu mwaka ujao, na Sara , mkeo, atapata mwana. Kwa hivyo, mmoja wa wanaume watatu, kwa kweli, ni Bwana Mungu. Angalia inasema katika mstari wa 13, Kisha Bwana, sasa hili hakika ni jina la Mungu Yahweh, Bwana akamwambia Ibrahimu, kwa hivyo tena, mmoja wa wanaume watatu anazungumza, na simulizi hilo linamtambua mmoja wa wanaume watatu kama Bwana.

Hebu tuangalie tena mstari wa 16. Wanaume hao waliposimama kuondoka, mstari wa 17, Ndipo Bwana akasema, Mnaona hili huku na huko, huku na huko kunaonyesha kwamba sura yao ni kama vile ni wanadamu. Lakini kwa kweli, sivyo.

Wao si wanadamu, bali ni Mungu na malaika, kama tutakavyoona. Angalia sura ya 19, ambapo inasema malaika wawili. Kwa hivyo, kuna wingi, hao watatu, wakionekana kama wanadamu, lakini hawakuwa wamefanyika mwili kama wanadamu.

Sio kile tunachokipata kwa Bwana Yesu Kristo, ambaye alifanyika, si tu kuonekana kama mwanadamu, bali akawa mwanadamu kamili. Na tunaye Bwana, na kisha tuna malaika wawili, ambao pia wanaonekana kuwa wanadamu. Kwa hivyo, katika Mwanzo sura ya 18, kuna dalili fulani kwamba umoja wa Mungu unahusisha siri ya utofauti wa Mungu pia.

Hili linaweza kusaidia katika kuelezea kinachoendelea katika uumbaji wa akaunti yenyewe. Sasa, ikiwa tuna Mungu na tuna Roho, tunasema nini kuhusu Yesu Kristo? Je, tuna dalili yoyote kwamba kuna Yesu Kristo anayehusika katika akaunti ya uumbaji? Hatushangai kwamba jina lake halipatikani hapa katika akaunti ya Mwanzo.

Badala yake, tunachopata ni jukumu lake kwa sababu kuna hatua ya kati inayohusika katika usimamizi wa Mungu wa uumbaji.

Na huo ndio upatanishi wa Mungu kwa neno linalosemwa. Linapokuja suala la Yesu Kristo, tuna maelezo katika Agano Jipya kuhusu hili. Kuna vifungu viwili hasa vinavyozungumzia uwepo wa Mwana wa Mungu aliyehusika katika neno la uumbaji wakati wa uumbaji.

Na Yohana 1 mstari wa 1-5 ni wazi kuwa ni mfano wa kile tunachokipata katika uumbaji kwani Yohana, mwandishi wa Injili, anaakisi utambulisho wa Yesu. Kwa hivyo, endelea kusoma sura hiyo ya kwanza na inakuwa wazi zaidi, bila shaka yoyote, kwamba anamzungumzia Yesu kama Neno. Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwa pamoja na Mungu.

Na kisha inasema, na Neno alikuwa Mungu. Kwa hivyo, haisemi kwamba alifanyika Mungu, bali, katika utu wake, alitambuliwa kama Mungu. Alikuwa pamoja na Mungu hapo mwanzo.

Kwa njia yake vitu vyote viliumbwa, bila yeye hakuna kilichoumbwa kilichoumbwa. Naye alikuwa uzima, na uzima huo ulikuwa nuru ya wanadamu wote. Nuru huangaza gizani, wala giza halikuishinda.

Na kisha katika Wakolosai 1 mstari wa 15, Mwana ni mfano wa Mungu asiyeonekana, mkuu, mzaliwa wa kwanza juu ya viumbe vyote. Lugha mzaliwa wa kwanza ni lugha halali, si lugha ya kibiolojia. Kama unavyojua, kuna mfano wa desturi ya mzaliwa wa kwanza katika maisha ya Kiebrania ambapo mzaliwa wa kwanza ndiye mrithi wa baba yake.

Na hivyo mzaliwa wa kwanza anamaanisha kwamba, kwa kweli, anacheza nafasi ya baba ambaye, kama mzaliwa wa kwanza, hurithi kile ambacho baba amempa. Kwa maana katika yeye, mstari wa 16, vitu vyote viliumbwa, vitu vilivyo mbinguni na duniani, vinavyoonekana na visivyoonekana, ikiwa ni viti vya enzi au mamlaka au watawala au mamlaka, vitu vyote viliumbwa kupitia yeye na kwa njia yake ya kushangaza kwa ajili yake. Yeye yuko kabla ya vitu vyote, na ndani yake, vitu vyote vinashikamana.

Kwa hivyo, tunaweza kuhitimisha kutokana na mistari hii miwili kwamba Yesu Kristo alihusika sana katika uumbaji kama vile Baba na Roho walivyokuwa. Nataka kuonyesha kwa nini hili ni muhimu sana katika uelewa wetu kabla hatujaendelea na maisha nje ya bustani. Na hapo ndipo inapokuja suala la tofauti kati ya ushirikina, sifa ya miungu na miungu wa kike wa Mashariki ya Karibu ya kale, na kile ambacho maandiko ya Kiebrania katika Agano Jipya yanaendelea na kuthibitisha ni kwamba ndani ya Mungu mna watu.

Na kwa hivyo, hii ina maana kwamba ukienda kwenye dini za leo, Mungu, ingawa si za miungu mingi, Mungu ni mtu mmoja, mtu mmoja. Hakuna mtu mwingine wa kumpenda Mungu. Upendo huja baada ya uumbaji.

Kwa hivyo, katika Mashariki ya Karibu ya kale, pamoja na ushirikina, ni uwakilishi duni wa mawazo ya mwanadamu. Linapokuja suala la dini, kwa mfano, za Uislamu, kuna mtu mmoja tu ambaye lazima amuumbe ili kuonyesha upendo kwa viumbe vyake. Lakini ndani ya Mungu, una upendo wa milele na kikamilifu na kikamilifu kati ya Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu.

Acha nitafakari hili katika 1 Yohana 4, mstari wa 8. Yeyote asiyependa hamjui Mungu kwa sababu Mungu ana sifa ya upendo. Mungu ni mpenzi, na Yesu Kristo ni mpendwa, yeye ndiye mpokeaji wa Mungu. Hivi ndivyo Mungu alivyoonyesha upendo wake kati yetu.

Kwa maneno mengine, katika imani ya Kikristo, hatuzungumzii upendo na maarifa kwa njia ya kufikirika, kwa upande wa mawazo na mawazo tu, bali kwa usemi halisi na wa vitendo wa upendo huo. Kwa hivyo, ikiwa tugesema, je, upendo huu ambao Mungu huonyesha kwa tabia ni upi? Hivi ndivyo Mungu alivyoonyesha upendo wake kwetu. Alimtuma Mwanawe, Mwana pekee, ulimwenguni ili tupate kuishi kupitia yeye.

Huu ndio upendo. Si kwamba sisi tulianzisha upendo, bali kwamba yeye, Mungu, alitupenda, akamtuma Mwanawe kuwa dhabihu ya upatanisho kwa dhambi zetu. Kwa hivyo, upendo wa Mungu ni wa aina yake kwamba unafurika, unatoka nje, unaelekezwa ndani yake, upendo mkamilifu, kamili.

Na tabia ya Mungu, asili yake, ipo pale . Huenda ikawa ni mtiririko wa mambo. Na ni kwa Roho aliye ndani ya Mungu anayeunganisha. Unaweza kumfikiria kama kiunganishi. Nasita kusema upendo wenyewe, kwa sababu hiyo inasikika kama hivyo anapokuwa mtu.

Lakini tukizingatia hilo, tunaye Mungu Baba ambaye ni Mpenzi, Yesu Kristo ambaye ndiye anayepokea upendo, Mpendwa, na ni kwa njia ya Roho anayependa anayeleta pamoja upatano kamili, upendo wa Mungu. Basi, ni upendo wa Mungu uliomsukuma Mungu kuumba. Na hilo ndilo kusudi na mpango ambao Mungu anao kwa wanadamu kwa sababu ya ukarimu wake kwa viumbe vyake na upendo wake.

Na atanza katika njia zake kuu na zenye nguvu ili kuhakikisha kwamba uhusiano wa upendo utarejeshwa kikamilifu na kikamilifu. Na inaweza tu kutimizwa kupitia uchochezi, mwanzo wa upendo kwa upande wa Mungu mwenyewe. Na kwamba kupitia Mpendwa, kupitia Mwanawe, Yesu Kristo, upatanisho wa upendo unatimizwa kwa niaba yetu.

Katika kipindi chetu kijacho, tutaendelea kufikiria kuhusu maisha nje ya bustani.

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews na mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Hii ni kipindi cha 4, Hadithi ya Bustani, Sehemu ya 2, Mwanzo 2:4-3:24.